

ע"מ 3402+3404/09

ע"מ 3402/09
ע"מ 3404/09

בית המשפט הצבאי לערעורים

באזור יהודה והשומרון

בפני השופט: סא"ל צבי לקח

העוררים: מוחמד מכאוי תופיק שדיד, ת"ז xxxxxxxxxx

עזת מכאוי תופיק שדיד, ת"ז xxxxxxxxxx (באמצעות ב"כ עו"ד אדי גונן)

נגד

המשיבה: התביעה הצבאית (באמצעות ב"כ עו"ד אריק אחישר)

ערר על החלטה של ביהמ"ש הצבאי שומרון (בפני כב' השופט סא"ל ורד אורנשטיין)

בתיק מס' 3397+3399/09 מיום 02.11.09

(העררים נדחו)

תאריך הישיבה: 17 בנובמבר 2009, ל' בחשוון התש"ע.

החלטה

ביום 29.7.09 נערכה פשיטה של משטרת ישראל בליווי כוחות צה"ל על מקום שנחשד כ"משחטת רכב" בכפר עילר, המצוי בשטח A. בשטח הנמצא בסמוך לבתיהם של העוררים, נמצאו כלי רכב וחלקי רכב גנובים, כמו גם חלקי רכב אחרים שלא ניתן היה לזהות את מקור בעלותם בשל השחתת מספרי השלדה והזיהוי שלהם.

בתום חקירה הוגש נגד העוררים כתב אישום המייחס להם קבלה של כלי רכב וחלקי רכב גנובים, בשבע הזדמנויות שונות, ובנוסף הוגשה גם בקשה למעצרים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. בית משפט קמא שדן בבקשה החליט לקבלה, ומכאן הערר שלפניי.

ההגנה טענה כי שגה בית משפט קמא עת קבע כי קיימת סמכות לבתי המשפט הצבאיים לדון בעניין, אולם בפתח הדיון בפניי נזנחה טענה זו, לאור תיקון 96 לצו בדבר הוראות ביטחון, אשר קבע סמכות לבתי המשפט הצבאיים לדון מי שעבר עבירות בתחום הרכב גם אם בוצעו בשטח A.

עיקר טענת ההגנה הופנתה נגד קביעותיו של בית המשפט באשר לקיומן של ראיות לכאורה. נטען כי שגה בית המשפט כשקבע כי השטח בו נמצאו כלי הרכב הגנובים נמצא בחזקתם הבלעדית של העוררים ובנוסף נטען כי לא היה מקום לקבוע כי ישנן ראיות לכך העוררים קיבלו בדרך כלשהי מי מהרכבים או חלקי הרכב שנמצאו בשטח. בנוסף הדגישה ההגנה כי גם אם קיימות ראיות לכאורה, אין מדובר בעבירות המלמדות על מסוכנות או על חשש להימלטות מאימת הדין, וניתן להסתפק בחלופת מעצר שתכלול הפקדת ערובה משמעותית, כמו גם ערבות עצמית וערבות צד ג' גבוהות.

נציג התביעה הצבאית סבר כי הראיות הקיימות בתיק החקירה מלמדות על כך שהשטח בו נמצא הרכוש הגנוב נמצא בחזקתם הבלעדית של העוררים, והדגיש כי העורר 2 מסר לשוטרים בשטח כי קיבל את כלי הרכב, הגם שלטענתו המדובר ברכוש שאינו גנוב. עוד נטען כי בתיק החקירה קיימות ראיות נוספות הקושרות את העוררים לרכוש, ובכלל זה מציאת מפתחות בביתם התואמות מחסן סגור במתחם זה כמו גם מפתחות התואמים קטנוע גנוב. עוד נטען כי קיימת במקרה זה עילת מעצר הן של מסוכנות והן של חשש להימלטות מאימת הדין, בייחוד לאור העובדה שדובר בשטח A, ולאור העובדה כי מחומר החקירה עולה שהעורר 2 ניסה להימלט מהמקום עת הגיעו כוחות המשטרה.

ראיות לכאורה

השאלה המרכזית במקרה זה הינה האם ניתן להוכיח את הקשר בין הרכוש הגנוב שנמצא במתחם ליד בתיהם של העוררים לבין העוררים. אין מחלוקת כי קיימות ראיות לכאורה לכך שהרכוש המתואר בכתב האישום הינו גנוב.

ההגנה הציגה במסגרת הערר שרטוט של השטח ממנו עולה לטענתה כי למתחם בו היו כלי הרכב ישנה גישה ממקומות רבים ושונים, ובנוסף הוצג צילום וידאו של המקום, התומך לטענת ההגנה בטיעון זה. מנגד הציגה המשטרה צילום וידאו שנערך בעת פשיטת כוחות המשטרה על המקום, כמו גם דו"ח פעולה שערך השוטר שרון כהן ממנו עולה כי המתחם בו ממוקמים בתי העוררים מגודר כולו בגדר תיל, וזו מקיפה גם את המגרש הסמוך לבתיהם, בו נמצאו מחסן וכלי רכב רבים. מהשרטוט שנערך עולה כי הכניסה למתחם הינה אחת. ממזכר שערך גיא גונן ובו חקר את העורר 2 בעת כניסת כוחות המשטרה למתחם, עולה כי העורר מסר לו שכל הרכבים הנמצאים במגרש במתחם הם רכבים שהוא מקבל ומוכר, בתמורה לסכומים של 2500-500 ₪ ובתלות בשנת הייצור של הרכב. בסמוך לביתו של העורר 1 נמצא קטנוע גנוב, אשר ניתן היה להניעו באמצעות מפתח שהיה בצרור מפתחות בביתו.

עוד יש לומר כי נמצאו בבתיהם של העוררים חפצים כיומנים וספרי לימוד שהיו בתוך כלי רכב שגנבו בעבר, גם אם אותם כלי רכב לא נמצאו במתחם בו מדובר. למותר לציין שלא היה בידי העוררים לספק הסבר כלשהו להימצאות פריטים אלה ברשותם.

אציין כי בעת חקירתם של העוררים במשטרה הם מסרו כי השטח שייך לאדם בשם אבו אחמד מעזה, לגביו לא ידעו לומר פרטים נוספים, והם עצמם מתגוררים רק בחלק קטן מהשטח, ואין הם קשורים לכל כלי הרכב שבמתחם.

צפיתי בסרטוני הוידאו, הן זה שצולם על ידי המשטרה והן זה שצולם מטעם ההגנה. סרט הוידאו שצולם על ידי המשטרה צולם בלילה, ועל כן קשה לראות את היקפו של המתחם, או לקבוע כי הייתה גדר תיל מסביבו. סרט הוידאו שהוגש מטעם ההגנה מראה קטע מצומצם מהשטח, ואינו מצלם את המתחם בכללותו, ועל כן לא ניתן להסיק ממנו מסקנות הגורעות מהדו"ח המשטרתי שערך שרון כהן בו שורטטו גבולות המתחם ובו צויין כי הוא מוקף כולו גדר תיל.

אני סבור כי הדו"ח המשטרתי ממנו עולה כי המתחם בו מתגוררים העוררים הוקף כולו בגדר תיל, כמו גם הימצאות מפתח הפותח מחסן במתחם ומפתח המניע קטנוע גנוב, מלמדים על קיומן של ראיות לכאורה לכך שהעוררים הם בעלי השליטה הבלעדית בשטח בו נמצאו כלי הרכב הגנובים. יתר על כן, העורר 2 מסר בעצמו כי נהג לקבל כלי רכב שונים, ולא הכחיש בשלב הראשוני את הקשר שלו לכל כלי הרכב שנמצאו בשטח.

מכאן המסקנה המתבקשת הינה כי קיימות ראיות לכאורה לכך שהשטח בו מדובר מצוי בשליטת העוררים, וכי העוררים קיבלו לידיהם כלי רכב גנובים.

שאלה אחרת שיש לבחון נוגעת ליסוד הידיעה של השניים האם כלי הרכב בהם מדובר הינם גנובים. במקרה זה, דומני כי ניתן להצביע על יסוד נפשי של עצימת עיניים. מי שמקבל מספר רב של כלי רכב לידי, תמורת מחירים נמוכים ביותר, ללא מסמכי בעלות כלשהם, עוצם עיניו מלברר האם מדובר ברכב גנוב. לא כל שכן, שבין הרכוש שנמצא בשטח היו גם כלי רכב שמספרי הזיהוי שלהם הושחתו, כמו גם ציוד יוצא דופן בעלי מאפייני זיהוי ברורים שהיה שייך לאנשים מהם נגנבו כלי רכב, כספרי לימוד, יומן לכתה ב', ועוד כהנה וכהנה.

לפיכך, המסקנה המתבקשת הינה כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת האישומים נגד העוררים.

עילת מעצר

העבירות המיוחסות לעוררים הינן עבירות רכוש במהותן. ככלל, הנטיה תהא שלא להורות על מעצר עד תום ההליכים בעבירות רכוש. יחד עם זאת, ייתכנו מקרים בהם גם בעבירות רכוש תקום עילת מסוכנות, וזאת כאשר העבירות מבוצעות באורח שיטתי, או תוך התארגנות של כמה עבריינים. וכפי שנוסחה הלכה זו מפי השופטת (כתוארה דאז) ביניש, [בבש"פ 5431/98 פרנקל נ' מדינת ישראל, פ"ד נב\(4\), 268, עמ' 271-272](#) :

"מעשים שנועדו לפגוע ברכוש ולשלול רכוש פוגעים בסדרי החברה, פוגעים גם בזכויותיהם היסודיות של יחידה, ובנסיבות מסויימות יש בהם כדי לסכן את בטחונה של החברה ואת בטחונו של כל אדם בה. בנוסף על כך, עבירות רכוש טומנות בחובן סיכון טבוע כי בתנאים מסויימים הן יבוצעו

באלימות ותוך סיכון חיי אדם, או שלמות גופו; אם לצורך השגת הרכוש, אם לשם שמירה עליו, ואם לצורך המלטות המבצעים מעונש.

מטעמים אלה ניתן לקבוע כי עבירות רכוש המבוצעות באורח שיטתי, או בהיקף ניכר, או תוך התארגנות של מספר עבריינים, או תוך שימוש באמצעים מיוחדים ומתוחכמים, עלולות לפי מהותן ונסיבות ביצוען לסכן את בטחון האדם ואת בטחון הציבור.

לפיכך, אין לשלול קיומה של עילת מעצר בכל מקרה של עבירות המבוצעות נגד הרכוש, ויש לבחון את מכלול הנסיבות כדי לקבוע אם נתקיימה עילת מעצר, היינו - לבחון אם נשקף מן העבריינין אשר לו מיוחסת העבירה סיכון לבטחון במשמעותו האמורה".

במקרה שלפנינו, עניין לנו בשניים אשר נהגו לקבל לידיהם על בסיס קבוע כלי רכב וחלקי רכב גנובים. זאת ניתן ללמוד מהיקף הציוד שנמצא במתחם שבחזקתם. פעילות שיטתית זו, ובייחוד לאור מגוריהם של העוררים והימצאות תחום עיסוקם בשטחי A, מקימה חשש כבד כי יחזרו לסורם עם שחרורם (והשוו [בש"פ 243/95 סבאח נ' מדינת ישראל](#), תק-על (1)95, 1611).

שני העוררים עבר פלילי, והעורר 2, כעולה מחומר החקירה, אף ניסה להימלט מהמקום כשראה את כוחות המשטרה מגיעים למקום.

לטעמי, אף אם עילת המסוכנות אינה ברורה ומובנת מאליה במקרה זה, הרי שבהצטרף העילה של החשש להימלטות מאימת הדין, המסקנה הינה כי אין מקום לשחרר את העוררים בערובה. החשש להימלטות במקרה זה נובע, בין היתר, ממגוריהם של העוררים בשטח A. יכולת האכיפה בשטחי A אינה רבה ומעוררת קשיים רבים (ע"מ 1672/09 [התביעה הצבאית נ' ימכ, בש"פ 9193/99 מדינת ישראל נ' אבו חדיד](#), תק-על (4)99, 131), ובמקרה זה על מנת לבצע את המעצר והחיפוש נדרשו כוחות המשטרה לליווי כוחות צבא. בנוסף, העונש לו צפויים העוררים אם יורשעו הינו משמעותי, וגם בכך יש כדי להעצים את החשש להימלטות מאימת הדין (ראו [ע"מ 1820/09 התביעה הצבאית נ' אבו שחידם](#); [ע"מ 2618/09 זמאערה נ' התביעה הצבאית](#)).

לפיכך, בעניינם של העוררים ישנה עילת מעצר של מסוכנות במידה מסויימת, ובעיקר ישנו חשש להימלטות מאימת הדין. כוחן המצטבר של שתי העילות גם יחד, מלמד כי אין מקום לחלופת מעצר.

אשר על כן אני דוחה את העררים.

ניתנה היום, 23 בנובמבר 2009, ו' בכסלו התש"ע, בפומבי ובמעמד הצדדים

צבי לקח 3402/09-54678313

שופט

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן